

Agricultura, pe linie de plutire

Producția agricolă crește ușor după jumătate de an pe seama sectorului zootehnic, în timp ce recolta medie la cereale este marcată de o scădere considerabilă.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică (BNS), producția globală agricolă în gospodăriile de toate categoriile în ianuarie - iunie 2009 a crescut cu 2,6% față de perioada respectivă a anului 2008.

	Ianuarie - iunie 2009		
	total	în % față de ianuarie - iunie 2008	pondera (în % față de total)
Producția (creșterea) vitelor și păsărilor (în masă vie) - total, mii tone	48,1	105,2	100
din care:			
întreprinderile agricole	13,9	125,8	28,9
gospodăriile populației	34,2	98,6	71,1
Lapte- total, mii tone	246,0	104,5	100
din care:			
întreprinderile agricole	8,2	98,8	3,3
gospodăriile populației	237,8	104,7	96,7
Ouă - total, mil. buc.	299,9	107,1	100
din care:			
întreprinderile agricole	129,2	119,0	43,1
gospodăriile populației	170,7	99,6	56,9

Majorarea a fost determinată de creșterea producției în sectorul zootehnic cu 5,1%, în timp ce producția vegetală a scăzut cu 11,1% față de ianuarie - iunie 2008.

„Începutul recoltării culturilor agricole în anul curent în întreprinderile agricole (inclusiv gospodăriile țărănești mari) se caracterizează prin micșorarea considerabilă a roadei medii a cerealelor - cu 28%, din care a grâului - cu 38%, orzului - cu 28%, culturilor leguminoase pentru

boabe - cu 35%”, precizează un comunicat al BNS.

Pe de altă parte, recolta de fructe sâmburoase a crescut de aproape 2 ani.

„Un rol semnificativ asupra ritmului volumului fizic al producției agricole în semestrul I 2009 l-a avut creșterea producției animaliere, căreia i-a revenit circa 87% din total producția agricolă (în semestrul I 2008 - circa 85%)”, a mai subliniat BNS.

Sumar

Piața imobilului pe timp de criză

PAG. 2

Contracte de închiriere a oficiilor cu reduceri de 20%

PAG. 2

Centrala de la Cuciurgan vede o creștere de 3-4 ori a livrărilor de energie electrică

PAG. 3

Ponderea creditelor nefavorabile s-a majorat până la 10,47%

PAG.3

Știri pe scurt

Securitatea alimentară a țării nu va fi afectată, susține Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare a deschis pentru “Moldova-Agroindbank” o linie de credit în valoare de 20 mln. euro.

Activele sistemului bancar au scăzut cu peste 6%, în jumătate de an

Piața imobilului pe timp de criză

Companiile de construcții suferă foarte mult din cauza lipsei de mijloace circulante

Piața imobilului locativ a profitat în perioada de creștere economică mai mult decât altele, iar pe timp de criză este afectată mai mult decât alte ramuri ale economiei

Companiile de construcții suferă foarte mult din cauza lipsei de mijloace circu-lante.

Creditul bancar a devenit aproape inaccesibil sau foarte scump, după ce construcțiile au intrat într-o zonă de risc financiar sporit, iar încasările de la cum-părători s-au stopat. Se fac vânzări doar cu apartamente în casele date deja în exploatare, ceea ce echivalează cu piața secundară.

Oferta de prețuri pe piața primară oscilează în diapazonul de prețuri de 500-700 euro pentru un metru pătrat, în funcție de gradul de finisare și locul amplasării construcției. În zona centrală prețurile depășesc 800 de euro pentru un metru pătrat. Totuși, prețul mediul în blocurile locative noi a crescut ușor în luna iunie, fiind vorba de prima creștere din acest an. Majorarea este însă foarte fragilă și, se pare că este prematur de vorbit despre o tendință de revenire, mai degrabă înregistrându-se o fluctuație temporară.

Prețul mediu pe piața rezidențială primară a fost, în iunie, în valoare de 738.95 € pentru un metru pătrat, sau cu 0.81% mai mult decât în mai 2009. În comparație cu luna decembrie 2008, însă, prețul pe același eșantion este mai mic cu 9.28%.

Până în prezent, din suprafața totală de circa 874 000 m² a proiectelor în curs de comercializare, au fost vândute aproximativ 565 000 m² (64.6%) și mai sunt în vânzare aproximativ 309 000 m² (35.4%). Suprafețele aflate în vânzare s-au ma-jorat în ultimele 3 luni, fenomen explicat prin faptul că unii dezvoltatori au scos în vânzare apartamente care erau păstrate anterior în calitate de investiții pe termen lung, în speranța de a atrage resurse financiare adiționale. În luna iunie 2009 au fost comercializate cu preponderență apartamentele din clasa Medie.

Însă, numărul tranzacțiilor pe piața secundară

a imobilului locativ s-a redus de două-trei ori în comparație cu prima jumătate a anului 2008.

Cererea a scăzut ca

urmare a reducerii semnificative a cotei procurărilor investiționale, care anterior se ridica la 40-50% din totalul tranzacțiilor. Potrivit Agenției imobiliare Nika-Imobil, 40 la sută din tranzacții au fost realizate cu apartamente cu o odaie, 30% - cu două odăi, 10% - cu trei odăi și 20% cu alte obiective imobiliare. Cele mai solicitate sunt locuințele mai ieftine, cu 1-2 odăi, în diapazonul de prețuri de 25 000- 40 000 de euro.

Piața terenurilor de pământ pentru construcțiile individuale a înregistrat o scădere de 10-20%. Cele mai scumpe terenuri pentru construcțiile individuale sunt cele din zona parcului Valea Morilor și a sectorului Buiucani (perimetrul străzilor Neaga și Belinski), cu costuri cuprinse între 20 000- 30 000 euro pentru un ar. Un ar de pământ în sectorul Sculeni costă 10 mii de euro, în sectorul Buiucani (zona uzinei Alfa) - 12-15 mii de euro, Schinoasa - 5-7 mii de euro, în zona Universității agri-cole - 5 mii de euro, în sectorul Botanica de Jos - 8-10 mii de euro pentru un ar, în zona complexului comercial Megapolis Mall un ar costă 8-10 mii de euro. În locali-tățile din suburbia capitalei (Tohatin, Colonița, Cricovo, Băcioi, Trușeni, Sângera) prețurile constituie 1-3 mii de euro pentru un ar. Stăuceni este considerată cea mai scumpă localitate din suburbia capitalei, cu cost de 4-6 mii de euro pentru un ar. Potrivit Nika-Imobil, prețul chiriei apartamentelor cu o odaie pe piața secundară constituie 150 euro pe lună, cu două odăi - 150-200 euro, cu trei odăi - 200-250 euro. Prețul pornește de la 3-5 euro pentru un metru pătrat. Prețul chiriei la apar-tamentele cu confort sporit, este de 250-300 euro pe lună la apartamentele cu o odaie și 300-400 de euro la locuințele cu două odăi.

După Business Expert

Știri pe scurt

CONTRACTE DE ÎNCHIRIERE A OFICIILOR CU REDUCERI DE 20%

Contractele de închiriere a oficiilor pentru anul 2010 vor fi încheiate cu o re-ducere de 20%, sunt de părere agenții imo-biliari. Oferta de oficii a crescut.

Prețul chiriei oficiilor constituie 10-20 euro pentru un metru pătrat pe lună, în funcție de amplasare și dotarea oficiilor.

Costul închirierii spațiilor comerciale constituie 15-25 euro pentru un metru pătrat. În centrele comerciale mari sau în magazinele amplasate pe străzile principale, ca, de exemplu, bule-vardul Ștefan cel Mare, prospectul Moscovei, Dacia, prețul chiriei se ridică la 20-50 euro pentru un metru pătrat pe lună.

Spațiile de producție în funcție de rețelele de comunicație și căile de acces pot fi luate în chirie la preț de 1-3 euro pe metru pătrat, iar a spațiilor de depozitare - 3-5 euro.

Business Expert

Centrala de la Cuciurgan vede o creștere de 3-4 ori a livrărilor de energie electrică

La ora actuală Centrala de la Cuciurgan mai funcționează datorită faptului că autoritățile de la Chișinău au acceptat să cumpere energie electrică mai scumpă cu circa 20% decât cea din Ucraina

Centrala Electrică de la Cuciurgan (CERS Moldovenească) prognozează o creștere de 3-4 ori a exportului de energie electrică în următorii 2-3 ani, astfel încât să ajungă la o valoare de circa 200 mil. euro. Centrala, care se află în regiunea separatistă Transnistria, include în exporturi și livrările de energie în localitățile din raioanele de pe malul drept al râului Nistru.

Conform raportului anual, managementul Centralei este activ în căutarea de noi piețe de desfacere. Potrivit estimărilor piețelor-țintă, pentru anul 2009, este planificată obținerea unor venituri de 163,7 mil. euro din vânzări, iar pentru anul 2010 - 200 de mil. euro. Aceasta ar semnifica o creștere de 3-4 ori a vânzărilor de energie electrică, comparativ cu anul 2008. Din raportul Inter RAO UES Group reiese că în 2008, Centrala Electrică de la Cuciurgan, a funcționat la aproximativ 15% din capacitate și a înregistrat vânzări de 42,54 milioane de euro. În prezent, centrala funcționează aproape la 40% din capacitate.

Inter RAO UES susține că în următorii 10 ani va fi principalul furnizor de energie electrică al Moldovei.

Inter RAO UES susține că prognoza optimistă are la bază, în primul rând, „punerea în aplicare a unui proiect de modernizare a rețelelor de transport a energiei electrice din Moldova care va fi finalizat în 2012”. Cel de-al doilea argument în favoarea prognozei optimiste „este începutul exportului de energie electrică în Moldova (malul drept al Nistrului) din ianuarie 2009, Centrala (de la Cuciurgan n.n.) acoperind în prezent cea mai mare parte din cererea de energie electrică”, se specifică în raportul Inter RAO UES.

Managementul Centralei Electrice de la Cuciurgan mai are în plan ca, în anul 2012, 96% din veniturile întreprinderii să fie obținute din export. Din aceste 96%, 52 puncte procentuale va constitui exportul de energie în România, iar 44 puncte procentuale „exporturile în Moldova”. Indicele pentru Moldova este de așteptat să fie păstrat la același nivel în următorii 10 ani, mai susține administrația Centralei.

ECOnomist

Știri pe scurt

PONDEREA CREDITELOR NEFAVORABILE S-A MAJORAT PÂNĂ LA 10,47%

Potrivit datelor BNM, raportate la capitalul normativ total (CNT), creditele nefavorabile au constituit 36,26%. Totodată, activele nefavorabile au constituit 6,27% din total active și 36,97% din CNT.

După destinația creditelor, cele mai multe au fost acordate industriei și comerțului – 50,22%. Ponderele creditelor acordate pentru imobil, construcție și dezvoltare s-a redus până la 12,82% (cu 1,81 p.p. față de decembrie 2008), a creditelor de consum – până la 11,27 (cu 1,66 p.p. mai puțin față de decembrie 2008).

Totodată, volumul creditelor pentru agricultură și industria alimentară s-a majorat până la 14,98% (cu 1,71 p.p. față de decembrie 2008, precum și a creditelor acordate industriei enetgetice și combustibilului – până la 2,24% (cu 0,26 p.p. mai mult față de decembrie 2008).

Acest material apare în cadrul programului „Consolidarea mediului privat de afaceri în RM” prin Agenda Națională de Business, cu sprijinul CIPE (SUA). Acest material reflectă doar opiniile autorilor săi.

www.cipe.org

Centrul Internațional pentru Inițiativă Privată
1155 15th Street, NW Suite 700, Washington,
D.C. 20005, USA

www.viitorul.org

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiativă Sociale (IDIS) „Viitorul”
Str. Iacob Hâncu 10/1, Chișinău MD-2005 Republica Moldova
tel. +373 22 22 18 44 fax. +373 22 24 57 14
office@viitorul.org